

SZILASI LÁSZLÓ

[18.48: telefon]

(El nem hangzott beszélgetések anyámmal)

Naplóregény: zsolozsma és mantra (3. rész)

08.27. • A Duna-delta után, vasárnap hazamentünk Békéscsabára, első sorban azért, mert Adél megházasodott, elvette a Tomi, de előtte kivittünk két jókora fekete-tengeri csigahéjat a sírotokra, föltettük a kőre, hátha ott maradnak, aztán kiültünk az Andrassy útra, iszogattunk a Borozóban, iszonyatos volt a meleg, sokkal melegebb volt, mint a Deltában, majd felvettem a játszós helyére a szép ruhámat (Dunapatajon zsákmányoltam egy – szerintem – szép inget), bementünk a templomba, leültünk a bal oldalon a Család helyére, és amikor Adélt bevezették, elkezdtem sírni, feltettem a napszemüvegemet, de akkor is látszottak a könnyeim, csorogtak le az arcomon, öregszem, majdnem mindenben képes vagyok sírni, már Hollywood is megríkat, hát még egy templomi szertartás, minden olyan, mint régen, ott vannak a régi nénik, csak te nem vagy ott, édesanyám, ez is annyira siralmas, ezen is sírok, az áldást kérő hölgy pedig rock & rollosnak szánta ugyan a beszédét, de csak profán lett a szakrális helyett, fülsértő lett, lehet mondani, neked bizonyosan nem tetszett volna se a prédikációja, se az imája, a fiatal emberek pedig már ott gyanúsak tűntek, úgy tűnt, mintha a szocializmusnak ellent tudtak volna állni a régi fiatalok, de a kapitalizmus most felzabálta volna őket, már az outfitjük is divatos volt, fehér ingek, passzentes nadrágok, gyönyörű és méregdrága bőrcipők, *nem úgy van most, mint volt régen, nem az a nap süt az égen, nem az a nap, nem az a hold,* de nem akarok aranykorozni, nem is gondolat az a rettentő aranykorozás, hogy régen minden jobb volt, lófaszt volt jobb, már bocsánat, édesanyám, és aztán kimentünk a dobozi vadászházba, a vadászház hatalmas melléképületébe, az amellet álló óriási lakodalmas sátorba (bérbevételi díja, csak hogy tudjad: 300 e HUF), zseniális húsleves, a főételhez állófogadáson lehet hozzájutni, mindentől szabad szedés! (csabai testvérem minden miatta meghívott ember helyett befizetett 25 e HUF az ételre + 50 e HUF ajándék = 125 e HUF, annyit azért nem kaptunk, de Robikát kifizettem – felháborít ez a mocskos és faszirági eljárás), aztán otthagyjuk az egész kapitalista brancsot (Zolika örül és köszöni, hogy őt *nem* így szocializáltátok), hazafelé pedig megelőz egy Renault, majdnem nekimegyek, sok a hülye az utakon.

09.04. • Ennek a (talán nem is a nyilvánosságnak szánt) könyvnek zsolozsma és mantra a műfaji megjelölése, mégpedig azért, mert a *zsolozsma* a katolikusok rendszeres, az eucharisztiaán kívüli, a nap bizonyos óráiban megtartott összejövetele, de elsősorban mégsem ezért, hanem mert ismerek egy régi, 1934-es verset, Juhász Gyula *Zsolozsma* című költeményét, amely szerint

*Máriát dicsérik a hívek,
A kis templomból szól az ének,
Mária, a mi menedékünk,
Szárnyal a könnyörgés az égnek.*

*Keresztényeknek segítsége,
Szomorúak vigasztalója.
S mintha az édesanyám hangja
A többi közül kizokogna.*

és amikor jó a (poétikai) kedvem, arra gondolok, hogy *édesanyám hangja* talán az én szövegemből is *kizokog* majd, a magam (világi és alkalmi) módján tehát mégiscsak feltámasztalak – a *mantra* pedig azért fontos, mert ez egy olyan vallásos terminus az indiai vallások gyakorlatában, amelyről gyakorlói úgy vélik, hogy spirituális vagy mágikus erővel bíró rövid szöveg, némelyiknek nincs jelentése, némelyiknek van (a legendás *Om mani padme hum* pl. azt jelenti: keresd a drágakövet a lótosz virágában), 2022. február 24-én, amikor Oroszország megtámadta Ukrajnát, a kárpátaljai magyar költő, Balla D. Károj *juszt sem hallgatnak* című versében azt írta, hogy

*omlott hittel zárkózhatasz magadba
megvédhet még a felmagasztalt mantra
dicsérjed részegen a józan ész
nem békés féreg lesz, mi elemészt*

– némely mantrák tehát egész egyszerűen feleslegeseek.

09.11. • Aztán persze hasi ultrahang lett a vége (nem talált az orvos semmit, csak némi májzsírosodást, magyarul: májzsugort, olyan a májam, mintha kezdő alkoholista lennék, pedig – szerinte – csak attól van, hogy iszonyatos mennyiségű gyógyszert szedek évek óta, meg némi epekövet, 8 mm a legnagyobb, *abszolúte* nem érdekes, ki ne vetesse, mert aztán csak baj lesz, ha eszik valami nagyon zsírosat), meg a híresen rettenetes vagy legalábbis roppant kellemetlen vastagbéltükrözés, senkinek nem kellene megtudnia, de én mégis megtudtam, rövidnadrágot adtak rám, olyat, aminek hátul van a slicce, kolonoszkópiás vizsgálat, először felfújják az előző napokban maradéktalanul kiürített bélrendszert, nem lehet észrevenni, de a vége után meglesz a böjtje, rajtam kívül három ember van odabent, a Herr Doctor Professor úr kezeli a csőgörényt, egy erős nő a hasamat gyúrja és feszíti, hogy ne tartsak ellent, mert ha fáj is, csak attól, hogy – esetleg – megpróbálok ellene tartani, a másik nő pedig csak azért van ott, hogy egyfolytában kedveseket meg vicceseket beszéljen, hogy foghassam a kezét, hogy simogassa a fejemet, ő a leghasznosabb, bele is szeretek, a másik kettőt nem bírom annyira, szinte nem is bírom őket egyáltalán, de legalább látom a beleimet belülről, van egy képernyő, azon figyelhetem a bélrendszerem fiatalos színeit, a rózsaszínt és a gyöngéd pirosat, gyönyörű ez a puha labirintus, megy előre az optikába rejtett lézer kardocska, csak alul folydogál némi barnaság, de nincsen semmi baj, semmit nem kell levágni, kimetszeni, van egy kis aranyér, mint ebben a korban már mindenkinél, meg hát a vastagbél is alaposan (senki nem veszi észre, mennyire pontos és szép ez a szó:) *kiboltosult*, mint ebben a korban már mindenkinél, ez sem baj, csak picit figyelni kell az étkezésre, aztán az eszköz lassan eltávozik a testemből, szinte észre sem veszem, fekszem ott, mint a lőtt nyúl, csak a hasnyomogató asszony marad bent, arra biztat, hogy őelőtte nyugodtan kiengedhetem a *bélszeleimet*, anélkül nem is mehetek el, *szellentsen nyugodtan*, elengedem magam, háromszor durrantok, iszonyatosan szégyellem magam, de a nő csak ne-

vet, ilyen eleget hallott már, *felöltözhet, mehet, felöltözök, megyek, nem panaszkodom, csak neked.*

10.15. • A mórakodóvásárra Robika testvérem jóval hamarabb érkezett, hajnal negyed négykor, de mi, tizenegy óra felé, mégiscsak megtaláltuk, valahol leghátul árult, a piac utolsó harmadában, a titkos centrumban, ahogyan bizonyos városokban némely temető akkor is Belvárosi, ha túl is esik a település határán, Robika szerint valahol arrafelé, a végeken őrzik a Kába követ, rengeteg a nagyhangú és aljasnak kinéző ember, aki ismeretlen eredetű és méregdrága tárgyakat árul, lehet kapni lángost és mindennemű szeszes italokat, ocsmány a környezet, de valamilyen módon mégis azt sugallja, hogy ne a kulcsínnel törődj, hanem a belbeccsel, a testvérem kínálata például világosan tükrözi az ízlését, finom, régi kis dolgok, megfizethető áron, ám a vevők, persze, ezekből is megpróbálnának alkudni, elmegyünk, visszajövünk, próbálunk magunknak is találni valamit, van egy tizenkét éves forma fiú, hatalmas a kínálata, találunk nála tíz darab fém katonácskát, régen a Kinder csoki tojásai-ban laktak, azt mondja a gyerek, hogy ötszáz forint darabja, akkor tíz, az ötezer? kérdezem, nevet, nem, ha mindet megveszed, akkor csak kétezer ötszáz, plusz adok hozzá egy fémsípot, akkor háromezer, oké?, fizetek, zsebre vágom a katonáimat, a síp pedig csodás, az általános iskolában láttam először ilyen, de valamiért mégis a gimnáziumi tornaórák jutnak az eszembe, meg a kosárlabdaedzések, ahol a mosolygós, gumitestű, picike edzőnő mindig *kiskomán*ak szólította az adott játékost, és ez engem, bármennyire szerettem is az edzőnőt, végtelenül irritált, lenéz és kiröhög minket, tökéletesen idegen ez a gimnázium munk szellemétől, és közben egyfolytában fújja és fújja azt a kurva sípot, ami a nyakába van akasztva, ez idéződt fel, nem tudom, miért, délfelé járunk, forrón süt a nap, lassan haza kellene menni, elbúcsúzunk a testvéremtől, elindulunk kifelé, a társam a kapuk előtt vesz még egy akkora cserepes virágot, hogy alig fér be az autónkba, az anyósülésen ül, a lába közé veszi a növényt, én még a nevét se tudom, és a réges-rég eladott Franklin utca jut az eszembe, te a kinti, L-alakú teraszon tartottad a virágaidat: begónia, gerbera, ciklámen.

És aztán elmentünk a kecskeméti vásárba is (a vasárnap az igazi, a szombat csak bemelegítés), könnyű autós út, és aztán a szélmalomnál balra, leparkolsz valahol, körbejáród az egészet, nem sok mindent találsz, de az egyik lakókocsi Ausztriából jött, egy bécsi lomtalanításból, csodás tárgyak vannak benne, két fémdobozos tea, Earl Gray és jázminos zöld, amit csakis Kontroll ivott, az M16 titkos vezetője, meg egy kerek kis pikszis, „Drinking Quote Coasters” felirattal, benne fémutánczat söralátétek, ironikus és cinikus pseudo-antialkoholista szövegekkel („*An intelligent man is sometimes forced to be drunk to spend time with his fools*” – mondta állítólag Hemingway), meg aztán mindenféle egyéb érdekes dolgok, mégis hamar eluntuk az egészet, ittunk egy forró teát, és aztán felhívtam azt a számot, amit Robika talált nekünk, keresek egy fotelt a szobabicikli helyére, gyönyörű *antik* darab, külön lábtartója is van, de az asszony azonnal elhajt a francba, Nagykőrösön van, rosszkor zavarom, jól van, bazmeg, gondolom, le vagy te szarva, le is tesszük a kagylót, vagyis hát megnyomom a piros gombot, mobilnál ez a letevés, de már vehetem is föl, mert öt perc múlva visszahív, már el is indultak Kecsóra, nincs messze, várjuk meg őket a ház előtt, Tabán-dűlő 24., már jönnek is, egy férfi és egy nő, öt évvel lehetnek idősebbek nálam, nem házaspár, de átjárnak egymáshoz, értem én, érteni vélem,

kései lesz a házasság, de nem baj, nekik nem, leültetnek a nappaliban, most kellene némi *small talk*, de nem megy nekik, nézem a fotelt, szép kis darab, egy barátnő balatoni nyaralójának a pincéjéből kérte el, *gratis* kapta meg, restauráltatta, a lábtartót maga csináltatta hozzá, *gyönyörű, nem?, 75 000 forint, abszolút megéri*, kimegyünk a kertbe, jól látható, hogy az az ötezer plusz forint csak arra való, hogy lealkudjuk, megteesszük nekik, a tulajdonosnő nagyon örül, alig bírja titkolni, lehet, hogy az ötven is elég lett volna, de leszárom, aztán kifizetem a maradék hetvenet, és együtt berakjuk a kocsinkba a cuccot, nagyon meg vagyok könnyebbülve, nyomasztott a fotel-probléma, de most már nap-hosszat ülhetek benne, és fehérre koptathatom magam előtt a papucsos lábammal a parkettán a román lakkot, az agydaganatos szobabiciklit meg majd jó alaposan rásózom valakire ingyen.

Emlékszel, volt egy könyvem, amit esténként apránként felolvastam neked a telefonba, az életem története vagy mi a túró, de csak azért, mert Fannika lányom Athénból Szegedre járt pszichológushoz, zoomon beszélgettek, *számok vonala az életed, tegyél egy pontot a fontos eseményekhez*, és aztán lassan én is kedvet kaptam ehhez, nagy pontok, kisebbek, közékük még kisebbek, csak amire emlékszem, fikció nélkül, ez lett a könyvem, és aztán most, októberben, meg is jelent, gyönyörű a borítója, Robika találta, a posta előtt állhatott a fotós, onnan fényképezte le a Fiumét, a Jókai Színházat meg azt a nagyon kevés autót, ami akkor, az 1950-es évek közepén Békéscsabán járt, sokak szerint a legszebb könyvem, 425 számozott oldal, nem is értem ezt a méretet, ez a leg hosszabb könyvem, miért, felutazunk Pestre, Margó Fesztivál, és azonnal összeveszünk, mert a legszebbik zakóm ujja belélogott a galambszarba, letörlöm, de a vita tovább folyik, ülünk a sötétben, whiskyt iszunk laposüvegből, azt érzem, mindketten megsérültünk, nem jó ez, de hátha elmúlik, egy bűdös bunkó, aki vagyok, de odabent nagyon jó a beszélgetés, Hanna is ott van, és most először mondja ki, hogy *de jó lett volna, ha tovább tart*, el se hiszem, Németh Gábor pedig azt kérdezi, hogy akkor most kiírtad magadat az életedből, én meg azt válaszolom, hogy igen, ki, voltak az emlékképeim, és aztán szóvá tettem őket, nem jártak jól, átalakultak azzá, ahogyan elmondtam őket, ottlikos ez a gond, mégsem tudom másképpen látni, aztán van még egy hosszabb, összefüggő rész, 1980. szeptember 24-én, szerdán játszódik, Jaminában, a Franklin utca 36. alatt, három gyerek, két szülő, nagyanyám már halott, a másik öregasszony pedig demens, de ezt senki nem hiszi el neki, a szüleim nem ismerik ezt a szót, ezt a fogalmat, *ez mire kellett?, nem tudom*, talán azért kellett, mert idegesített, hogy csak akkora emlékefajtajaim vannak, amik elférnek egy oldalon (16-os betűméret, Times New Roman betűtípus, 1-es sorköz, sorkizárt), kellett valami nagyobb, a nagyság bizonyos értelemben az igaz *illúziója*, aztán ülünk együtt valami előkelő helyen, és azt érzem, hogy túlságosan kitárulkoztam, és minden tekintetben vaskosan elárultam a szeretteimet, kukucs.

Mi, otthon, soha nem foglalkoztunk vele, de most, hogy már mindketten meghaltatok, és ugyanabban a sírban nyugodtok, mégiscsak hazamentünk Békéscsabára, mécseseket is vittünk, pedig azt aztán nekünk végképp nem kellene, megkerestük Robikát, együtt mentünk el először Anyumama sírjához, jaminai evangélikus temető, elegáns hely, jobb oldalt vannak, hátul, közvetlenül a főút mellett, gyönyörű minden, de én inkább az általános iskolai örök szerelmemre emlékszem, aki annak idején itt lakott a közelben, szemének íve, orra vonala,

pimasz ajka számtalan későbbi szerelmi társamban visszaköszönt, találkoztam vele a strandon, most könyvelő, egy motoros társaság tagja, van egy régi, piros *Moto Guzzi*ja, bár inkább az aktuális barátja gépén utazik, egy régi napon ültem az autóban a temető előtt, olvastam Jim Corbett könyvét az emberevő tigrisekről (nem a fiatal és egészséges eszi meg az embert, hanem az öreg és beteg), úgy tettem, mintha nem venném észre, elhitte, vagy úgy tett, mintha elhitte volna, aztán átgurultunk hozzátok, valaki járt ott már előttünk, letisztították és feldíszítették a sírt, gondolom, az unokatestvéreim lehetek, ki más is lett volna, nem gondoltam, hogy a tengeri csiguszok házai ott lesznek, de ott voltak, nekem elég rossz véleményem van az emberekről, de ez most meglepett, hirtelen megváltozott ez a kínos nézet, hátha mégis rendesek ezek a csabai figurák, legalábbis a halottak híres napján, amikor a küzdő egyház megemlékezik a szenvedő egyházzal, nem vitték el, bazmeg, anyám, a csiguszaitokat, ott állnak, szimmetrikusan, a két sírkövön, nem rossz érzés egy ilyen világban élni, vagy csak nem járnak ki a temetőbe, alig lehet elhinni, apai nagyszüleim a tanyájukon éltek, a kukoricaföldek között vészelték át a szocializmust, és amikor meghaltak, ide temették el őket, egész testük itt van a sírkövek alatt, hirtelen átkerültek ide, a mérnökök és az orvosok, a földesurak és a gyógyszerészek, a tanárok és a híres sportolók közé, igen, mert a temető teljesen demokratikus, a népet leuralja a halál, nincsen kivétel, hamvaitokat, közepesen olcsó urnáitokban, ki tudja, miért, rájuk temettük el, alszotok, nem éreztek semmit, nem örültök már sem nekünk, sem a csiguszok megmaradt héjának, és mégis segítetek nekünk eljutni oda, hova is.

És aztán el kellett utazni Ostravába, mert *A harmadik hidat*, még a nyáron, csehül is kiadták, különös város, különös szokások, ott úgy van, hogy a régi szocialista öntödebirodalmakat, akkorák, mint Jamina, nem lebontják, hanem megőrzik, turistalátványosságot csinálnak belőle, eszelős környezet, bármelyik Bruce Willis-filmet le lehetne itt forgatni, különös világ, olyan, mintha az ördög teremtette volna (a természet meg olyan, mintha ember tervezte volna meg: ez az esztétika, ez a rettenetes megfordítás, ez a genetikai dekonstrukció), eszelős tömbök törnek a magasba, a rövid gyári vonat meg a fűvön fut, Tarkovszkij is megtalálta volna, és aztán egy lifttel felmegyünk a legmagasabb építmény legtetetejére, szörnyen drága a jegy, de odafent le lehet inni majd az egészet, feketekávé & Fernet Branca (ki is fejtem az elméletemet: a mediterráneumban Fernet, a Monarchia utódállamaiban Unicum, északon Jägermeister, de ez most teljesen mellékes), körbesétálunk, olyan nagy a tériszonyom (nem attól félsz, hogy *leesel*, hanem attól, hogy *leugrasz*), mint utoljára a kolozsvári Szent Mihály-templom tornyában, belesimultam rettegésemben a falakba, le is megyünk gyorsan innen, hívjátok a liftet, odalent viszont unalmas a béke, este van az estem, pompásan érzem magam, oda-vissza remekül fordítanak, másnap pedig felmegyünk a Füstölgő Hegyre, vékony, városi cipőm van, bőr a talpa, hamar átázik, de mi csak mászunk, mászunk, fel, egészen a tetőre, illatos füstben áll az egész város alattunk, a füst pedig azért illatos, mert apránként ide hordtak mindent, ami az öntödék meg a bányák hulladéka (igen, bányák is vannak, lemehetsz beléjük dolgozni, egész napokat tölthetsz el bennük, van csákány, van munkaruha, van ebéd és esti zuhanyozás), réteges itt a szennyezési borzalom, de ezek a csehek mégis meghagyták, vékonyan szivároga a felületből a füst, talán nem is szürke, mint a *Nomos* csodálatos karórái, múalkotássá tették az előző korszak mocskát, mekkora trükk,

bazmeg, már bocsánat, édesanyám, ezt kellene csinálni a Téglagyárral, a Barnevállal vagy a Kötöttárugyárral Csabán, iszonyatosak voltak, a bezárt emberi tér rettentő monumentumai, de ne semmisítsük meg őket, a nyomaikat, hanem legyen belőlük magas művészet, hozzák a városnak a turisták pénzét, mit szólsz hozzá, drága anyám.

Ma éjszaka azt álmodtam, hogy fényes nap süt Ausztrália egy hosszú hegyén, a lejtős és emelkedős utak mentén van egy bicikliút is, azon suhannak a hosszúdeszkások, laza fiúk, könnyű sörök, némi marihuána, rövidnadrág, póló, bukósisak, bőrkesztyű, és ehhez – ráadásul – nincsen rajtuk semmiféle cipő, suhannak a hosszúdeszkások, lassan gyorsulnak fel, olyan százhusz kilométer per órára, elöl megy a főnök, végtelenül kifinomult a mozgása, leguggol, feláll, az erősebb kanyarokban keresztbe fordul a bicikliúton, számára ez a fékezés, kicsit csikorognak ilyenkor a kerekek, amúgy csak az akadálytalan gördülés egynemű szele, valaki filmezi a főnököt, mögötte gurul, úgy gondolom álomban, a picike kamera a követő sisakjára lehet rászerezve, az ő feladata tehát sokkal nehezebb, ezt is gondolom, de ez most mindegy, mert egyszer csak lát-szik, hogy a hosszúdeszkások egyre gyorsabbak, most már olyan gyorsak, hogy lassan leelőzik az egymást követő utánfutós kamionokat, kész életveszély, de immár annyira sebesek, hogy Fish der Dorsch márkájú harci deszkáikon szó nélkül leelőzik a gépi meghajtású járműveket, nincs is hangja az eszközöknek, csak a kamionok zúgnak, meglepi őket ez a nem várt emberi sebesség, se a sofőrök, se a masinák nem értik ezt az iramot, miért, miért kockáztatják ezt az egyetlen életüket, ha jön valaki, valami hozzájuk hasonló őrült, azonnal meghalnak, meghalnak a semmiért, de azért közben vigyorognak is, még a kamion is röhög, hogy rajta kívül, akiben tízezer bölény ereje feszül, vannak olyanok is, akik még az egyetlen lóerőt sem érik el, mégis gyorsabbak, mint ők, hagyják őket, és a deszkák kövérkés vezére még a hüvelykujját sem emeli fel ilyenkor győztesen, gurul tovább, még ha úgy is képzeled, hogy közben nevet, nevet ő is, nem a verseny volt a célja, nem a verseny megnyerése, nem láthatta előre, hogy ott lesz az a rengeteg dupla kamion, de azok most mégis itt vannak, voltak, és ő leelőzte őket a haverjaival, bizonyos értelemben ez a jutalma az élete kockára tételének, mindenki kockára teszi, és néha mégiscsak nyerni kell – és amikor reggel felébredek, azt látom, hogy december 5. van, egy éve haltál meg, drága anyám, mi pedig eljátszottuk a testvéreimmel az érmeidet, de jó lenne belőlük most is egy.

Az elmúlt évben volt a negyvenéves érettségi találkozásunk, és akkor elhatároztuk, hogy mostantól évente összejövünk, mert meghalt egy régi osztálytársunk, és mi alig vettük észre, és ez nem helyes, legalább vegyük észre, nem igaz, és én meg is kaptam idejében a meghívó e-mailt, válaszoltam is rá, igenlőleg, meg a legjobb barátomat is elhívtam, de aztán, a megerősítés híján, mégsem mentem el, ültem otthon, gyümölcssalátát ettem uzsonnára, és akkor jött a telefon, hogy hol vagyok már, rám várnak, bent ülnek a Szlovák kistermében, üljek be az autóba, egy óra az út, és én tényleg beültem, tényleg egy óra volt az út, egy óra tizenöt perc, végig szakadt az eső, életveszélyes ez százhusznál, de én csak mentem, mentem, és végig reszkettem, mert az érettségi találkozóknál az a legrettenetesebb, hogy amikor ott van egy ember, aki a négy legfontosabb évemben a társam volt a gimnáziumban, most akkor az az ember, aki a négy legfontosabb évemben a társam volt a gimnáziumban, vagy egy másik,

egy elváltozott figura, alig ismerek rá, akit az iskola óta csak ötévente látok, vagy még akkor se, odalett a személyisége, elbújt, ki ez az ember, senki se tudja, lehet, hogy magáznom kellene, de az meg már csak hülyeség, megpróbálom a szavaimmal hozzákötni egy régi emlékhöz, de néha ez se megy, mert nem emlékszik, az adott esetről nincsen emléke, pedig én, az egyik klubdélutánon, tényleg ülve táncoltam neki, azt hazudtam neki, hogy most tanulom az ülvétáncot, mindegy, megérkeztem, és azt kellett látnom, hallanom, akár még magamtól is, hogy az osztálytársaim hirtelen megöregedtek, a gyerekek *kirepültek* a házból, ott maradtak kettesben, néha egyedül, kurva nagy az épület, minek, vettek bele egy kutyát, most azt iskoláztatják és sétáltatják, de hát az csak egy kutya, egy nyomorult, mértéktelenül drága labrador retriever, nem gyerek, semmiképpen sem gyerek, akárhogyan szereted is, egy hosszúra nyúlt osztályfőnöki óra az egész, csak az osztályfőnökünk nincsen itt, talán miattam, az én könyvem miatt, de ez is mindegy, már mindenkitől, jó: *majdnem* mindenkitől bocsánatot kértem, nem érek rá olyan emberekkel foglalkozni, akiknek ennyire más az *irodalomszemléletük*, de irodalmi okokból már nem merek hazamenni, nehogy odamenjek egy pofonért, de hát eddig is csak hozzátok jártam, anyám.